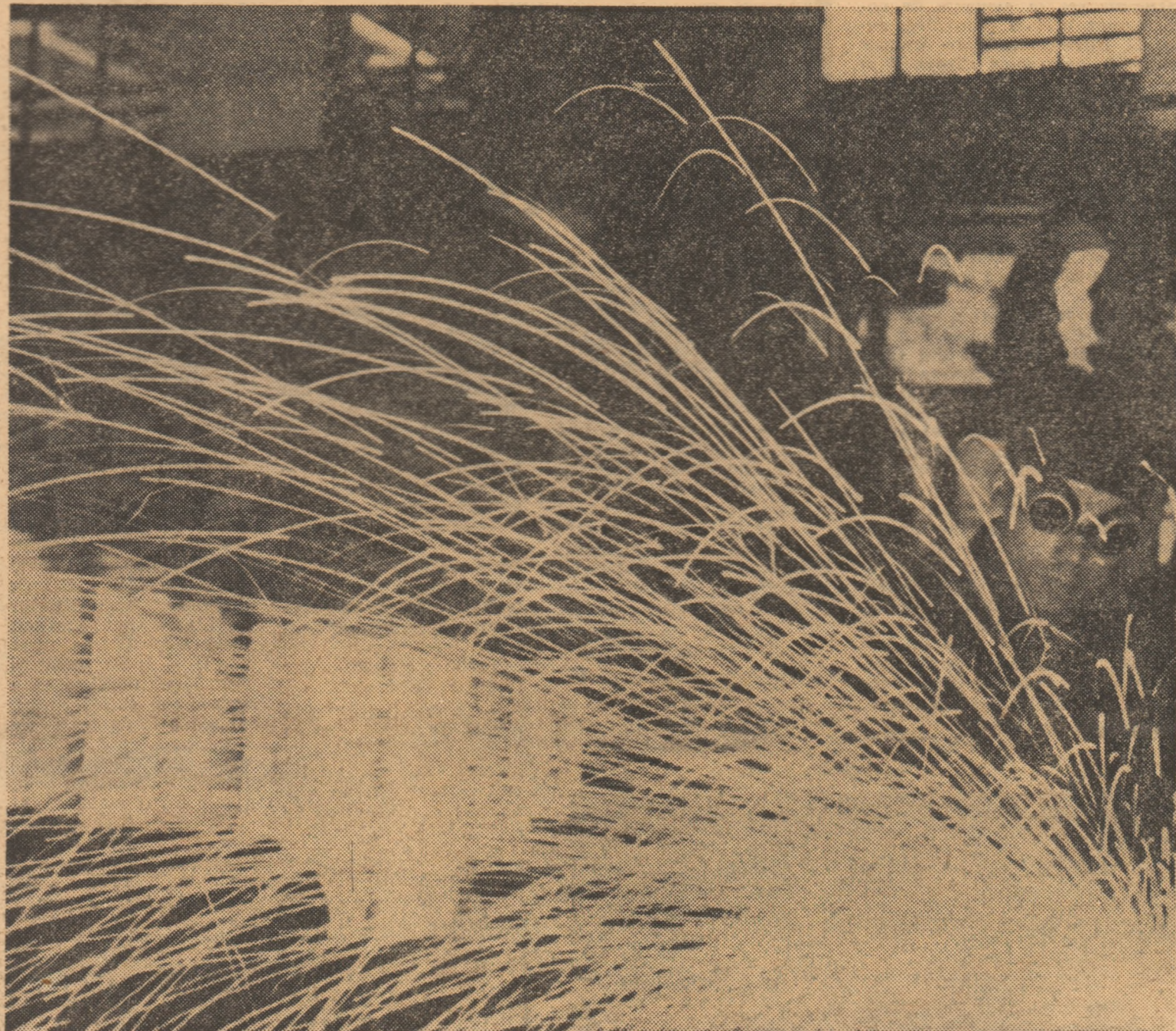

ALBINA

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ A AȘEZĂMINTELOR CULTURALE

NUMĂRUL 24 (1120) ANUL 72 SERIA II ● JOI 12 VI 1969 ● 8 pag. 25 bani

Din stele, în oțel, scînteii —
și făurarii pui de lei...

Adeziune deplină la cuvîntarea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU

Cuvîntarea rostită de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, la Consfătuirea internațională a partidelor comuniste și muncitorești ce se desfășoară la Moscova a fost primită cu viu interes de către întregul popor român.

Oameni ai muncii comuniști și necomuniști,

Prin luptă unită

Citind cuvîntarea tovarășului Ceaușescu, secretarul general al P.C.R., la consfătuirea de la Moscova a partidelor comuniste și muncitorești, am simțit o reală bucurie pentru reafirmarea neșrămutatei hotărîri a partidului nostru de a susține din răzputeri lupta pentru unitatea mișcării muncitorești internaționale și pentru aplanarea vremelnicele divergențe prin cunoașterea reciprocă și colaborare. Ca bătrîn comunist, care a cunoscut două revoluții și două războaie mondiale ader pe deplin la această hotărîre, căci numai lupta unită a tuturor comuniștilor și a tuturor forțelor progresiste din lume poate sta ca pavază împotriva agresivității, jafului imperialist și a primejdiei unui nou război mondial.

Acad. MIHAI BENIUC

din fabrici și uzine, de pe șantiere sau de pe ogoare, oameni de știință, cultură și artă își exprimă întreaga lor adeziune la politica consecventă, realistă și profund principială a partidului nostru în problemele internaționale, asigurînd conducerea de partid și guvernul de sprijinul lor total în construirea socialismului în patria noastră.

Socialismul este de neînvins

Am citit cu un viu și profund interes cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu, rostită la Consfătuirea internațională a partidelor comuniste și muncitorești, și pot să spun că, de la primul și pînă la ultimul cuvînt, ea este străbătută de înaltul sentiment de responsabilitate ce caracterizează întreaga activitate internațională a Partidului Comunist Român. Cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu oferă tabloul atît de grăitor, atît de convingător izvorît din analiza temeinică, științifică a realităților contemporane, tabloul socialismului invincibil al zilelor în care trăim.

Sentimentul înfloririi orînduirii noastre socialiste a pătruns adînc în sufletele tuturor cetățenilor țării noastre — români, maghiari, germani și de alte naționalități — și-l hrănim clipă de clipă pentru propășirea României socialiste, pentru binele nostru al tuturor.

COSTACHE ANTONIU
artist al poporului

EMINE, MĂRIA-TA

de ION BĂNUȚĂ

„El singur zeu stătut-au nainte de-a
fi zefi
Și din noian de ape puteri au dat
scînteii...”

În acest distih din Rugăciunea unui dac ori în „Religia o frază de dinșii inventată” din Impărat și proletar, ori în acest „Într-un cran săpat în stîncă fierb gîndurile de fier”, în întreaga lui operă Eminescu se întreabă pe sine însuși și se foarte întreabă, dușman ori prieten sieși, ce este poezia ce vrea să fie întru slava României, a omenirii întregi, întru preamărirea iubirii.

Luceafărul poeziei românești se pare că era predestinat încă din Ipotezile copilăriei Lui, de la primii pași cînd trecea codri de aramă să afle răspuns la tot ce-n lume se petrece.

Eminescu întreabă, cum numai el știe să întrebe codrul ce se leagă în versuri de aur, altfel decît zămislea acel Hefaistos al legendelor Olimpului grec cercei pentru Afrodită, frămîntarea fără de margini a Omului. Prea bătrînul Cronos, cel ce stăpînește lume după lume, i-a săpat acestui iubit geniu odată cu Vulcan, cel de la „Familia”, numele pe fronțispicului nemărginirii. Și așa, a fost odată, că Eminescu a ridicat poeziei românești, lui însuși, un monument căruia i se potrivește poate numai versul lui Horatîu, reluat și de Puskin în Exegi monumentum, un monument căruia nu-i poți vedea creștetul nevested, bănuî străfundurile în humă. Mă închin adînc în fața monumentelor himalaiene ridicate acestui astru de Călinescu, Perpessicius. Eminescu e un demn care se întreabă și întreabă prin intermediul naturii, al „Codrului bătut de gînduri”, al păsărilor, al florilor de tei, al nemărginirii mării, dialogînd cu Universul înfiorător de dulce, ce se întîmplă dacă trece vremea mea.

Cronica unui greier

a ta, a lui ! Dacă trece vremea noastră,
— Eminul Veronicăi l-a invocat pe Ștefan-Vodă al Moldovei, preaslăvind-l, numai pentru faptele lui, care l-au fascinat. Și noi, fatal, rămînem ori nu, tot prin faptele noastre. Veșnicia ne măsoară după felul cum construim noua societate românească, visată de Eminescu. Ridicăm o altă lume cu ciocanul, cu seceră, cu mîntea, magi mereu umblători după steaua de rubin, izgonind stafiile negre, sunînd din clopotul pădurii prăvălit în soarele inimii, năruind în cavoul întunericii figurile de ceară galbenă ce înjosesc ființa umană umplîndu-ne de scîrbă.

Emine, Măria-Ta, rogu-te, vino să vezi singur ceea ce Tu vrui odată în „Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie”. Azi proletarii tăi au devenit oameni mari, specialiști de rangul I, și rid în medalii de aur, pentru năstrușnicii lor ca de fier, pentru acele niște degete cu dinți de oțel care străpung pămîntul rece și fierbinte, făcînd să sară țiteiul ca o iadă din bolgia a IX-a a lui Dante pînă în virful cerului lui Icar, țitei din care, ai să te miri, ne facem azi pînă și țoale domnești. Țăranii Tăi sărută grîul ce are un bob cît vrabia, cîntat de Alecsandri, „Acel rege al poeziei care o cîntă pe Dri-Dri”. Și ei țăranii, mai sărută tainic greierii cei plini de cîntec, sub stelele de gheață strălucind sălbatic. Savanții români umblă în cercetarea lor după „Steaua care a răsărit” și sparg văzduhul cu fulgerele minții spre a defini dimensiunile istoriei.

O ! Emine, Măria-Ta ! De-ai veni să-i vezi și pe aceia care cîștigă, cele mai vesele medalii, pe la Cotnari, Sîmburești, Tirnave, Murfatlar etc... Și sărut aceste sfînte medalii de aur ale vinurilor românești și rid cu sufletul cum erai „Vodă la Moldova” și hălăduiai pe la Cotnari, și cum dădeai pe vinul greu ca untdelemnul mulți galbeni venetici. Să știi, jur, n-am să te spun niciodată nimăru că, din cînd în cînd, „De mînerul lungii sabii te rezemai să nu te clatini”, spre a cînta acel, „De profundis. Perennis humus erit rex”. Dar, vezi „rîndunelele se duc” și Tu tot îi mai spu și acum Diane !

„Ce cauți unde bate Luna
Pe-un alb izvor tremurător...”

Dar : „Ea nu vine, nu mai vine...” fiindcă știe toată lumea că Diana e Veronica și Veronica stă de mult în piatră și în cărți lingă Tine.

Emine, Măria-Ta, mă-nfior cînd te aud spunînd :

„Iar celui ce cu pietre mă va izbi
în față
Îndură-te stăpîne, și dă-i pe veci
viață”

E aproape neverosimil cîtă iubire te inundă, și cîtă uitare poate în Tine să încapă... O, acum știi încă o dată că „Printre nouri s-a fost deschis o poartă”. De aceea multimile ce sînt și număr și putere te aclamă și Te cheamă, „Zburător cu negre plete”...

● RĂSPINDIREA ȘTIINȚEI LA SATE ●

SEMNE BUNE

În ultima vreme, întilnim tot mai frecvent căutări interesante în vederea modernizării manifestărilor științifice, strădaniul tot mai vizibil pentru ridicarea acestei activități la nivelul cerințelor spirituale ale satului nostru contemporan.

Dacă ați poposit la Tinăud, de lângă Aleșd, ați auzi pe săteni vorbind despre boia cerească, despre Luceafăr și Lună, despre stelele pe care le-au cercetat ei înșiși cu luneta. Cu câțiva vreme în urmă, satul a fost vizitat de o caravană astronomică trimisă de comisia de răspindire a cunoștințelor cultural-științifice din județul Bihor. Caravana sau brigada (n-are importanță denumirea) condusă de un lector de la Institutul pedagogic din Oradea n-a ținut sătenilor nici o expunere sau vreo conferință. A purtat în schimb cu ei un dialog spontan, viu și interesant despre Univers. Participanții la întilnire au putut viziona filme ca: Dialog cu stelele și Locul nostru în Univers, o expoziție despre Univers, au cercetat cerul cu lunetele astronomice aduse de membrii brigăzii. Efectul acestei manifestări a fost de-a dreptul impresionant. Sute de săteni au zăbovit ore în șir cu un interes deosebit la manifestările oferite de această întilnire.

Vestea organizării unei asemenea caravane s-a răspândit și în alte așezări. Caravana are în prezent multe solicitări, un vast itinerar, cuprinzând multe localități de pe meleagurile bihorene.

Valoroasă și interesantă mi se pare și inițiativa, preocuparea întilnită în județul Cluj care urmărește să realizeze o legătură strinsă între oamenii de știință din orașul Cluj și intelectualii din satele județului. Aceasta pentru a ține la curent pe intelectualii din așezările rurale cu problemele și noutățile științifice din diferite domenii. La întilnirile ce au avut loc în comunele Borșa, Călățele, Florești, ș.a. s-a discutat despre probleme actuale ale cuceririi

Cosmosului, despre cercetările noi în domeniul cancerului, transplantarea inimii ș.a. — folosindu-se totodată un bogat material ilustrativ și mijloace audio-vizuale. Efectul unor asemenea întilniri se resimte deja în manifestările științifice susținute la căminele culturale de intelectuali din aceste localități.

Creșterea atribuției comunei în urma reorganizării administrativ-teritoriale a țării a creat premise favorabile și pentru apropierea răspindirii științei de cerințele sătenilor. Organizarea la centrele de comună a unor brigăzi științifice, cuprinzând intelectuali care cunosc preocupările oamenilor cărora li se adresează, contribuie la învierea și creșterea eficienței întilnirilor, a dialogului pe care aceștia îl susțin cu sătenii.

La Tileagd, județul Bihor (și în alte localități), brigada științifică comunală se înscrie deja cu rezultate frumoase în răspindirea științei fiind foarte mult solicitată și de către țărani din satele aparținătoare. (Comuna Tileagd are 5 sate).

Am întilnit la Florești și Cojocna, județul Cluj (fenomenul se semnalează și în alte localități din țară) preocupări pentru înființarea unor universități populare. Cererile de înscriere (sint câteva zeci de asemenea cereri în cele două comune) arată dorința sătenilor de a participa și la forme mai evolute, mai sistematice de răspindire a științei și culturii. În ambele localități s-au luat măsuri pentru ca în toamna acestui an, universitățile populare să-și înceapă cursurile dorite de săteni.

Preocupările de mai sus, și altele arată că în multe locuri se depun eforturi pentru a elimina din sfera răspindirii științei tot ceea ce este rudimentar și anacronic în această activitate, de a o ridica la nivelul cerințelor, a exigențelor contemporane.

I. RADU

Unul dintre meșteșgurile vechi românești este și cioplitul în piatră, adică netezirea bolovanului până ce devine lespede a istoriei, sau rotunjit și înflorit până ce ajunge operă de artă.

Nu există construcție românească de cetate, palat domnesc, ziduri de altar, monumente evocatoare, unde necunoscutul meșter pietrar să nu fi dăltuit o coloană, un prag, o firidă, o floare, un chenar...

Trăind în istorie alături de marile epoci de înflorire artistică și arhitecturală, pietrarii sînt prezenți și azi, cu răbdarea lor tăcută, în cite o văgăună de munte, lovind ritmic stinca pe daltă și ciocan.

PIETRARI
DIN ALBEȘTI

Unul din centrele de extragere și prelucrare a pietrei îl descoperim în Muscel, la Albești, în vecinătatea stațiunii Bughea de Sus, la cîteva kilometri de Cîmpulung.

— Aici a fost o dată și o dată, fund de mare, ne povestesc pietrarii albeșteni. Mereu găsim scoici și melci în carnea stincii. Piatra pe care lucrăm e calcar numulitic, vechi de cînd nu se pomenea urmă de om prin meleagurile astea...

Carierea de extracție Albești este și un punct geologic deosebit de interesant, pe lângă un adevărat izvor de artă datorit inițiativelor și

priceperilor meșterilor locali.

I-am vizitat zilele trecute: luerau pe trei secunde, unul extracție, al doilea tăierea pe dimensiuni utile și ultimul, cioplirea — cioplirea în sensul cel mai artistic al cuvîntului! Și am stat de vorbă cu doi bărbați vînjoși: Niculae Gheorghie, șeful de unitate, și Costantin Ștefan, unul dintre cei mai iscusiți meșteri.

— Ce vedeți aici, e pentru export. Acum lucrăm pentru R.F.G. și Liban. Am avut comenzi din multe locuri din lume, ne declară tovarășul Niculae purtîndu-ne printre șirurile de piese de artă.

Piatra de Albești e re-

zistentă, dar destul de moale la lucrat și foarte fină la pipăit. Măsuțe de grădină, pedestale pentru telefon, statuete, vase de flori, toate cu ornamente inspirate din arta milenară a poporului nostru, dădeau impresia unui expoziții în prag de vernisaj, unde fiecare piesă era un splendid unicat.

— Modelele le facem noi sau le executăm după dorința celui care le comandă. Străinilor le plac mai mult cele făcute după capul nostru.

Vorbe simple, dar pline de înțelesuri.

— Tocmai termin niște păsări de piatră pentru o comandă din R. F. G., încerca să ne explice meșterul Ștefan văzîndu-ne preocupați de lucrul lui.

Era o bufniță în care se regăsea întreaga natură nocturnă, în care

simbolul filosofiei trăia viguros, în care talentul meșterului se logodea, în piatră, cu cea mai adîncă emoție artistică.

Oameni simpli, dar oameni care gîndesc și care împrumută de la piatră o anume înțelepciune. Oameni care dau pietrei, materialul cel mai rezistent peste veacuri, ceva din chipul, din bunătatea și cuminenția lor frumoasă. Oameni care măsoară timpul cu bătaia ciocanului pe dălți, descoperind în sentimentul lor artistic ritmuri noi și proaspete cadențe.

Răbdînd arșița verii, acești oameni s-au înfrățit cu vînturile și cu viforitele pe care le înfrîng, lucrînd tot anul cu un belșug de idei care i-a scos din anonim: astăzi pietrarul din Albeștii Muscelului circulă, cu pietrele lui cioplite, prin grădinile lumii și prin casele orașelor europene. În piatra lui e întotdeauna un semn de viață, de muncă, de artă. Piatra lui albă și cizelată pînă la subțirimea firului de păr a uimit experții și a entuziasmat cerințele arhitecturii moderne.

Piatră și om, piatră și artist, iată sinteza unor valori actuale izvorite din sufletul și energia neostenită a meșterului român. Piatră și oameni, adică un munte și patruzeci de meșteri, uniți într-o singură văpaie sufletească. În asfințit de soare, trupurile lor de aramă se profilau între lespezi ca niște statui — între suflet și piatră se descifra abia atunci tainica legătură a unui meșteșgur pe cit de greu, pe tot atît de înălțător. Era clipa artistului și momentul artei țîșnit din durata milenară și întors în eternitate.

B. T. A.

Călușarii din Pădureși și Mirghia (Argeș)

● CONCURSUL AL IX-LEA ●

Faza interjudețeană

În ziua de 9 iunie a.c. la Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă a avut loc o ședință de lucru în cadrul căreia s-au discutat stadiul de organizare și modul de desfășurare a fazei interjudețene a Concursului al IX-lea închinat celei de-a 25-a aniversări a eliberării patriei.

La ședință au participat tovarășii: Ion Moraru, vicepreședinte al Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, Dumitru Gheorghiu, vicepreședinte al Consiliului Central U.G.S.R., Mihai Pop, directorul Institutului de etnografie și folclor, Ion Vlăduțiu, director al Direcției așezăminte culturale, membrii juriului, ziariști, invitați.

Din informarea prezentată de tovarășul Nicolae

Nistor, director al Casei centrale a creației populare, a reieșit că în desfășurarea sa de pînă acum concursul s-a bucurat de o largă participare a artiștilor amatori, spectacolele prezentate fiind vizionate de un numeros public.

La fazele anterioare ale acestei întreceri artistice au participat peste 11000 de formații cuprinzînd circa 215000 de artiști amatori.

Faza interjudețeană ce se va desfășura între 14 iunie—15 iulie a.c. va aduce pe scena concursului peste 1000 de formații cuprinzînd aproximativ 30000 de artiști amatori, membri ai unor formații corale, de dansuri populare, ansambluri folclorice, orchestre, brigăzi artistice, soliști vocali și instrumentiști etc.

UN CÎNTEC PENTRU
SATUL NATAL

Profesorul Vasile Pârlea, titularul catedrei de teorie și solfejiu la Liceul de muzică din Bacău și dirijor al corului Sindicatului învățămînt din același oraș, este de peste un deceniu cunoscut și îndrăgit de mișcarea artistică de amatori, ca unul dintre cei mai apropiați sprijinitori ai talentelor în formare. O nouă ipostază a activității sale meritore il aduce în atenție, de data aceasta beneficiarii competenței sale fiind cooperatorii din comuna Podoleni, județul Neamț. Cum a ajuns profesorul Pârlea din Bacău în Neamț? Foarte simplu. Născut și crescut la Podoleni, acest valoros muzician a păstrat și în suflet și în auz ecoul plaiurilor copilăriei. Așa încît, la cea dintîi chemare a căminului cultural a răspuns cu promptitudine: PREZENT. Căminul, inspirat de faptul că în județ a fost luată inițiativa de a se chema din cînd în cînd fiii satelor — deveniți oameni de seamă pe alte meleaguri ale țării — pentru a ține conferințe, pentru a participa la simpoziioane etc. în fața foștilor consăteni, a hotărît să facă o asemenea invitație, dar nu sporadică ci de durată. Și astfel s-au adresat profesorului Pârlea solicitîndu-i sprijinul pentru reorganizarea corului. Cu ani în urmă, pe scena căminului cultural, se înfățișa uneori un cor, dar calitatea interpretărilor lui lăsa mult de dorit. De data aceasta situația e total diferită. Peste șaptezeci de țărani cooperatori și-au unit glasurile în formația corală care, reorganizată în noiembrie trecut, a reușit să deschidă — cu cheia de sol, cu cheia de fa — porțile multor faze ale celui de-al IX-lea Concurs.

Sînt primele trepte ale unei activități ce se anunță rodnică — în toamna acestui an se vor pune bazele unui cerc de prieteni ai muzicii — și la care profesorul Vasile Pârlea, vrednic fiu al satului său, își aduce în continuare prețioasa sa contribuție.

LIANA MAXY

Partidul Comunist Român pune în centrul politicii sale economice continuarea în ritm înalt a procesului de edificare a unei economii moderne — bazată pe o industrie puternică și o agricultură înaintată, pe folosirea cuceririlor revoluției tehnico-științifice contemporane și valorificarea superioară a resurselor țării, pe utilizarea intensivă a întregului potențial de producție, pe o înaltă productivitate a muncii sociale — în vederea asigurării condițiilor pentru satisfacerea în tot mai largă măsură a cerințelor materiale și spirituale ale membrilor societății.

Din Proiectul de Directive al Congresului al X-lea al Partidului Comunist Român privind planul cincinal pe anii 1971—1975 și liniile directoare ale dezvoltării economiei naționale pe perioada 1976—1980.

Documentele pentru Congresul al X-lea al partidului însuflețesc pe toți oamenii muncii din țara noastră, care, la locul lor de muncă pun în slujba binelui și progresului toată pricepe-

MUNCĂ RODNICĂ, SUCCESE INSEMNAȚE

rea, toată dragostea și hărnicia lor. Realizările obținute până în prezent arată nu numai respectarea cuvântului dat ci, chiar depășirea substanțială a angajamentelor. Este una din mărturiile dorinței de a întâmpina Congresul al X-lea al partidului și aniversarea unui sfert de veac de la eliberare, cu cele mai de seamă succese.

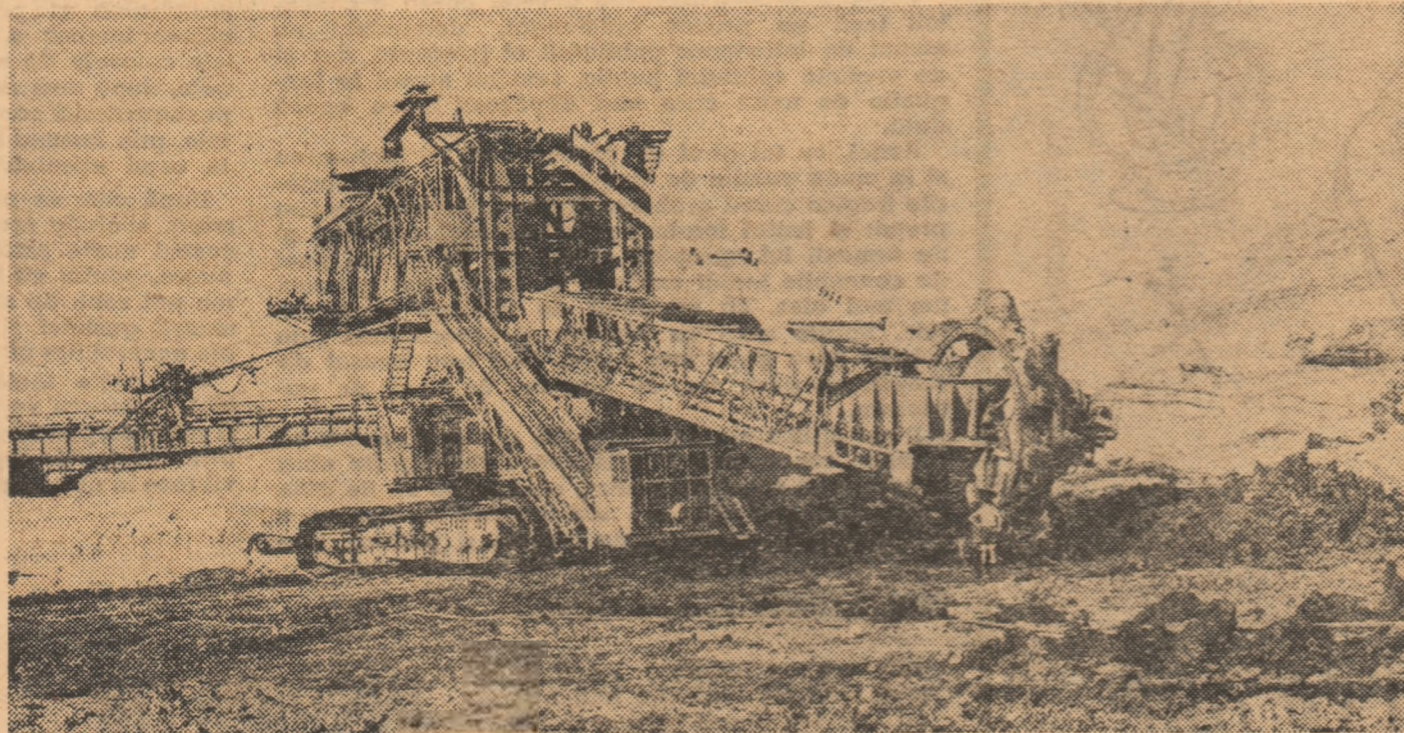
Din ținutul Neamțului, se anunță că în primele cinci luni ale anului s-au realizat, peste prevederile de plan la producția globală, 61 milioane lei. Este vorba de același ținut, despre care, nu cu mulți ani în urmă, se vorbea doar despre trecutul său istoric. Bicazul, Săvineștii, Romanul și Piatra Neamț, iată numai câteva din noile și modernele cetăți ale industriei Neamțului. Aici, ca să dăm numai un exemplu s-au produs peste plan, în răstimpul amintit, îngrășăminte chimice cu care se pot fertiliza circa 40 000 hectare teren.

De cealaltă parte a țării, la Craiova, un alt harnic colectiv de muncă face totul pentru înzes-

trarea agriculturii. Este vorba de Uzina „7 Noiembrie” de unde au plecat cu destinația „Ogoarele țării” peste 1 800 de mașini și unelte — toate realizate peste prevederi.

Animăți de același sentiment de mândrie patriotică, în dorința de a obține o cantitate mai mare de produse, la un preț de cost mai scăzut, siderurgistii hunedoreni au dat peste prevederi peste 20 000 tone fontă și 12 276 tone oțel Martin și electric, iar cu surplusul de cărbuni scoși de minerii aceluiași județ s-ar putea încărcă peste 1 800 de vagoane.

La Brașov, Argeș, Reșița sau la cea mai tânără cetate de oțel a patriei Combinatul siderurgic de la Galați și în alte părți ale țării colectivele de muncă raportează succese asemănătoare. Ele constituie expresia celor mai curate și profunde gânduri, dragostea nețărmurită față de partidul ce ne călăuzește spre culmile progresului și civilizației.

Exploatarea minieră de suprafață din Rovinari

Fără îndoială că vechiul și tristul cîntec din Țara Moșilor, cu al său început: „Munții noștri aur poartă / Noi cerșim din poartă-n poartă”, se putea aplica pînă acum cîteva decenii nu numai istoriei metalului galben, extras cu atîta trudă din măruntaiele Apusenilor ci și celorlalte mari bogății ale subsolului românesc. Cărbunele, ca una din materiile de bază ale industriei, a cunoscut de-a lungul timpului o exploatare intensă, la fel ca și sarea, minereurile de fier ori petrolul. Dar, tot ca și în cîntecul moșilor, bogățiile țării noastre nu aduceau bunăstarea celor ce le scoteau la lumină cu atîta trudă.

„Piinea industriei”, cum a mai fost numit cărbunele, a cunoscut o dezvoltare vertiginoasă mai ales începînd cu secolul trecut, o dată cu avîntul siderurgiei a cărei materie primă era. Sub formă de coec pentru producerea fontei, și ceva mai tîrziu, folosit în procesul de obținere a oțelului, cărbunele își începe marșul triumfal în lume.

La noi în țară, primele exploatări de cărbuni se semnalează pe la 1780, în Banat, la Doman și apoi la Anina. Valea Jiului cunoaște prima lovitură de tîrnăcop la 1868. Pînă în urmă cu

CĂRBUNELE ȚĂRII

peste două decenii, acest bazin reprezenta de fapt singura sursă mai importantă de cărbuni a țării. Dezvoltarea sa înceată, oscilantă, era legată de jocul prețurilor pe piața capitalistă a cărbunelui. Un val de greve, concedieri, închideri de mine s-au abătut asupra așezărilor miniere. În 1929, la Lupeni, revendicărilor minerilor, a căror luptă este condusă de Partidul Comunist Român, li se răspunde cu gloanțe.

Socialismul a declanșat și în industria cărbunelui o adevărată revoluție. Încă din anul 1945, Partidul Comunist Român a subliniat importanța industriei carbonifere pentru industrializarea țării. S-a trecut la prospectări de mare anvergură, lucrări ce au pus în evidență rezerve ce însumează mai bine de 4,6 miliarde tone. Lignitul de la Rovinari, Valea Jiului și Valea Motrului, huila din Valea Jiului, combinatele și ex-

ploatările noi sau modernizate de la Oradea, Borza, Bala de Arieș sau Bocșa, exploatările de la Lupeni și Teliuc, au determinat creșteri ale producției impresionante. De la cele două milioane și ceva tone de cărbune, producția cea mai ridicată a perioadei antebelice, vom ajunge, anul acesta la circa 18 510 000 tone, pentru ca în 1970 să extragem aproximativ 22 000 000 tone cărbune. Centenara Vale a Jiului (și-a serbat aniversarea glorioasă a o sută de ani de la deschiderea primei mine în vara lui 1968) își dovedește pe mai departe hărnicia și maturitatea. De aici se extrag peste 7 000 000 tone cărbune. Industria noastră carboniferă s-a modernizat în întregime. S-a introdus pe scară largă exploatarea mecanică a minelor, pînă în 1970, jumătate din volumul de cărbune excavat trebuind să fie încărcat prin mijloace mecanice. Mașini

de tot felul (începînd cu ciocane pneumatice și terminînd cu diferite tipuri de combine de înaintare, mașini de încărcat cu cupă, transportoare cu rachete etc.) ușurează enorm o muncă ce părea, prin definiție, neomenească. În zilele noastre, cărbunele a devenit sinonim cu civilizația. Vechile centre ale mineritului românesc au devenit orașe moderne, cu tot ce implică această noțiune. Orașul Petroșeni este centru universitar, unde aproximativ 1 400 de studenți, conduși de 130 cadre didactice învață tainele unei meserii seculare, însă în continuă înnoire.

Cărbunele, această „piine a industriei”, această materie cu virtuți energetice deosebite a ajuns la deplina sa împlinire: de sursă de civilizație la înalții parametri socialiști.

MIHAI HETCO

OAMENI

Sfîrșit de primăvară. Țăranii muncitori, aflați pe cîmp, execută lucrări urgente în cadrul campaniei agricole. Fiecare ceas se cere folosit cu randament.

Cu toate acestea, în fața Consiliului popular Feldru un grup de vreo 40 persoane se agită, așteaptă cu nerăbdare să apară în fața comisiei comunale de judecată.

Cum de-au ajuns aici? De ce atîția acuzați, acuzatori și martori?

Iată întrebări cărora am dori să le dăm un răspuns principial.

Din piesele aflate la dosarul nr. 46 constatăm, cu părere de rău, că tinerii soți Grigore și Saveta Nechiti au ajuns la un impas. Deși sînt căsătorii de nu-

mai patru ani „s-au și săturat unul de celălalt” (cum bine remarcă pădurarul Ioan Tolan, membru al comisiei de judecată.) Cauza? În viața lor familială au intervenit influențele nefaste, de data aceasta, ale rudeniilor. Socrii nu-și pot suferi nora. Îi aduc tot felul de învinuiri (că le-ar fi furat bani, că-i guralivă), iar soțul ei își crede numai părinții și frații lui. Pe de altă parte părinții adoptivi ai Savetei (care a rămas din fragedă copilărie orfană) nu-și pot suferi cuscii.

De mai multe luni, cei doi soți trăiesc, fiecare, la familia părintească. Uită că ei sînt părinți, că Grigore — copilășul lor de 3 anișori are ne-

voie de căldura amîndurora. Și mai ales „uită” acest lucru, cu bună știință, tatăl care și-a bătut soția și care de luni de zile n-a trimis copilului nici măcar o cît de mică atenție. Proptiul lor fiu!

La întrebarea președintelui comisiei de ju-

în fața comisiei de judecată

decată, dacă cred că se pot împăca, soția a răspus „da”, iar soțul „nu”. În glasul lor am simțit însă că se îndrăgesc unul pe celălalt, că de n-ar sta rudeniile în spatele lor cu birfa pe la colțuri și ulițe, ar pleca acuma împreună acasă.

Răsfotesc și dosarul numărul 51. Doi vecini la totodată rudeni — Gheorghe Florea și Dumitru Cozac — se prezintă pentru a șasea

oară în fața comisiei de judecată. Motivul? Copilul lui Dumitru C. a rupt o scîndură din gardul lui Florea G. De aici s-a ajuns la insulte verbale, iar apoi la încăierări. Nu se pot țerta unul pe altul. Doresc să compare în fața judecăto-

riei orașului Năsăud. Înainte de a-și scoate dosarul de la comisia comună de judecată, îi îndrumăm să se gîndească la zilele pierdute pînă acum pentru o scîndură din gard și la cheltuielile ce vor urma. În ziua în care am asistat și noi la dezbaterile comisiei de judecată s-au ivit și alte cazuri. Ne-am decis însă să purtăm o discuție cu președintele comisiei — inv. Nicolae Pop. Din-

sul ne-a informat că de la începutul anului cuprent și pînă în prezent s-au luat în discuție 56 de dosare. Datorită faptului că membrii comisiei sînt desemnați din rîndul celor mai presigțioși locuitori ai comunei, evidențiați în viața cultural-obștească

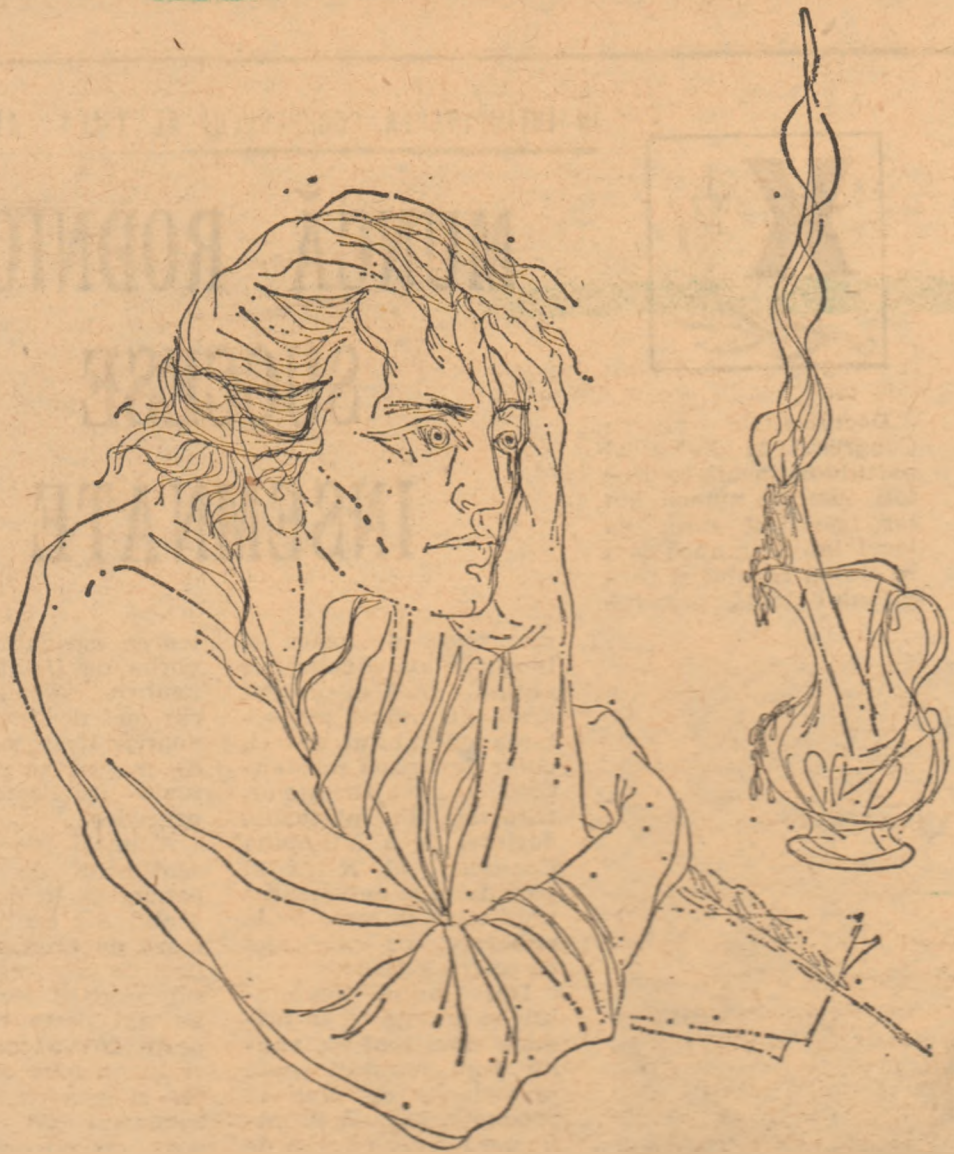
și morală, cuvîntul lor apasă greu în cîntărirea faptelor semenilor. Așa se explică că un singur dosar a fost înaintat judecătoriei superioare, iar 30 au fost soluționate prin împăcarea părților, restul fiind în curs de rezolvare.

Un membru al comisiei de judecată — prof. Ion Nechiti — a sesizat un fapt semnificativ. „Cei aproape 400 de acuzatori și acuzați, martori și asis-

tenți puteau construi în orele pierdute în fața comisiei de judecată, trotuare din piatră pe toate ulițele laterale ale comunei Feldru”.

Aderăm la propunerea tovarășului profesor amintit. Decît oameni certați, ajunși în fața comisiei de judecată, mai bine cu mic și mare înfrățiți în acțiuni obștești. Cîștigul va fi net superior. Se impune deci o muncă susținută politico-educativă în rîndul locuitorilor din satele Feldru și Nepos. Mai multe expuneri, simpoioane, munca de la om la om pe teme educative etc., care vor influența pozitiv conduita cetățenilor, vor micșora numărul cazurilor ajunse în fața comisiei de judecată.

Prof. TRAIAN POP
comuna Feldru, județul Bistrița Năsăud

Si dacă norii deși se duc
De iese-n luciul luna,
E ca aminte să-mi aduc
De tine-ntotdeauna.

In Eminescu

EMINESCU ȘI SATUL ROMÂNESC

Modul de a discuta aspectul rural prezintă originalitate în creația eminesciană. Fără a releva tematica ganezei rustice a poetului, e necesară sublinierea indisolubilei legături dintre natură și sufletul copilului Eminescu. Numai cine a văzut satul său de naștere, Ipotești, își poate explica geneza inefabilului farmec intrat în subconștientul copilului Eminescu în fața de trecere spre conturarea unei conștiințe artistice. Acel peisaj prezintă dulcele unduire ale pământurilor moldovene cu ascunse surprize în văi și largi orizonturi de pe piscuri, cu o lume totalitară a senzațiilor auditive și vizuale, datorite amplu unui spirit receptiv.

Eminescu de mic a podesat receptivitatea plenară a pământului natal. Satul Ipotești, prelingându-se ca o apă pe clinul unui deal, dăruia în fantasia copilului imaginea fluidității vieții sătești care asemena șopotitoarelor râuri, îmbogățesc ferea verbală a poeziei descriptive eminesciene (Călin nebulun).

Poezia lui Eminescu este plină de nesetmatele culesse încă de mic din meleagurile Ipoteștilor. El a purtat aceste fragede comori cu evlavie și nu le-a mărturisit decât sau filelor sale în care viziona farmecul peisajului și freacățul uman al țărânului român, sau le-a înclustat în nemuritoare convorbiri în sărmăna și hodorigita bajdeucă a altui desăvârșit rural care a fost Ion Creangă.

Contactul incipient cu satul, repetat apoi prin pribegirile cu pictorul prin alte numărate sate ale pământului românesc,

a contopit în făptura lui Eminescu viziunea mirifică a unui fagure din căsuța minusculă a fiecărei celule, izvorând un murmur pur al graiului și al simțirii atât de limpe-

Admirator, predestinat, al creațiilor populare, Eminescu și-a făcut ucenicia în chiar grădinițele îmbălsămate ale folclorului, de la care a imprumutat atâtea miresme și atâtea poadoabe pentru propria sa creație poetică.

PERPESSICIUS

zită a țărânului român. Nu se poate înțelege nici cea mai înaltă creație a poeziei lui Eminescu, ca de pildă Luceafărul, fără apropierea de acel profund subconștient rural care stăruia în ființa lui și care își ținea prin expresii de o lapidară frumusețe și prospețime. Cum Luceafărul începe — parafrazând basmul popular „A fost odată...” — aceasta nu este decât o simplă mărturie a geniului popular sporită prin geniul valorificării graiului în acea expresie succedentă „O prea frumoasă fată”. Aceasta dovedește că în poezia eminesciană conștiința țărânului capătă o plenitudine adâncă, că acest țărân apare ca un de-

Au trecut 80 de ani de la moartea lui Eminescu. În acest timp opera lui a pătruns atât de adânc în conștiința publică, încât e cu neputință a ne imagina evoluția spiritului românesc de-a lungul unui secol fără prezența ei secundă, copleșitoare prin dimensiunile gândirii și forța sentimentului. Aproape fără să ne dăm seama, sintem azi intim legați și modelați de vraja cuvintului eminescian. A trecut, cu noi sau peste noi, istoria, s-au succedat generații, timpul a operat mutații sensibile în preocupări, în orizontul de gândire, în felul de a concepe viața, dar ne sint și azi atât de omenește apropiate suferința mândră a geniului neînțeles, intruchipată în Luceafărul, sarcasmul ucigător al Scrisorilor, farmecul dureros de dulce al poeziilor de dragoste.

S-ar putea spune că poezia lui Eminescu face parte din însăși ființa noastră. Ea e însuși graiul nostru, în starea lui de grație, de maximă puritate și profunzime.

Receptarea și asimilarea acestei poezii a constituit însă un proces îndelungat, determinat nu numai de întârzierea publicării ei integrale, dar și de evoluția spiritului public, sensibil numai la lungimile de undă care nu-l depășesc într-o epocă dată.

Astfel, cu tot girul de prestigiu al lui Maiorescu și în ciuda valului de simpatie stîrnit de împrejurările tragice care-l grăbeau declinul, Eminescu a fost prețuit și imitat foarte parțial de contemporanii și de urmașii lui apropiați și anume, fie ca un poet de concepție hrănit exclusiv de Idealismul german, fie, mai ales, ca un autor de romanțe sentimentale. Spirite mari ca Hașdeu și Macedonski l-au înțeles prea puțin sau deloc. Alții l-au acuzat de scepticism dăunător, de blazare, de lipsă de patriotism.

După critica plină de sugestii, dar partizană a lui Ghera, cunoașterea lui Eminescu se lărgește abia la începutul secolului nostru, când încep să fie date la lumină sectoare noi din imensa moștenire a poetului: postumele, proza literară și politică, lite-

ratura populară. Generației ocupată de idealul național și izvoarele autohtone ale poeziei politice visând o alcătuire românești, în folosul clă-

Dacă furia imitativă scade toare, biografia poetului nu e rea dulceagă, după cum nici a versitară. Totuși, cercetarea de noașterea fenomenului Eminescu studiile lui Ibrăileanu și Viană fundind și nuanțând, dar pășind ginea poetului așa cum fusă tradiție.

Abia întreprinderea revoluției susținută aproape în același timp ediție Perpessicius avea să clădească și să propună generațiilor noi noastre nu prin accentele de născut jurnalistic ci prin cunoașterea trăirea intensă a relațiilor românele colosale de structurare a naționale, după cum este universal penhaueriană sau indică, ci pe toate, prin imensa cultură, prin în cerul absolutului.

După cum se poate vedea din mară, evoluția receptării operei nescut multe sinuozități. Și venuare, pentru că poezia eminescu reu noi zone de studiu, dezvoltă mușejii gustului și sensibilității ale generațiilor ce vin.

Dar peste toate avatarurile blice, Eminescu va rămâne pentru și mai completă expresie a geniului prin excelență, care a făcut ca vibreze la unison cu muzica sferei

IOANIC

INSPIRAȚIA FOLCLORICĂ

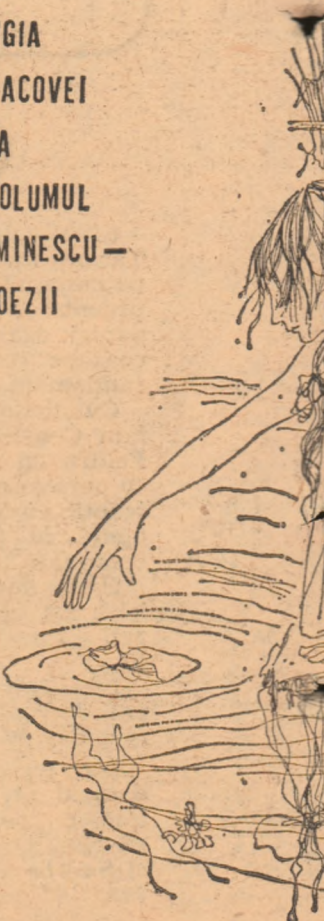
lumii, Borta-vintului, Finalul lui Dumnezeu ș.a.m.d.) este transcris direct, după dictare, cum reiese atât din grafica rapidă și abreviată, cât și din predominanța stilului oral; prelucrarea celor trei basme (Călin nebulun, basmul cules de el, Fata-n grădina de aur și Miron și frumoașa fără corp, din Kunisch) atestă un travaliu îndelungat; iar din timpul Vienei datează anumite însemnări în germană legate de felurite aspecte ale folclorului. Pentru Mihai Eminescu, inspirația și prelucrarea folclorică au însemnat un moment decisiv în desăvârșirea structurii sale poetice.

Asiduitatea cu care a cules materialul folcloric într-o vreme în care în acest sens se făceau primii pași de către Alecsandri, Russo și Hașdeu, cât și migălia până a versului popular de-a lungul întregii sale existențe denotă

adîncă seriozitate în înțelegerea descoperirea fructelor creației pe cele variante insistente asupra folcloric au creației eminesciene originale de intrate definite. „În stil folcloric nescu, Eminescu, rate capodopur dor este sint Luceafărul drule, Călin, frumoașa fără din lacrimă, poemele lui eme „pe care e îndeajuns, da incursiune, or prin arcanee clorului nu-și treacă cu ucius). Nu pute exemplifica m suri desăvârșite nesciene a cre treci codri de vezi obind / suire pădurilo, printre izvo omăt...”

IUL

ILUSTRAȚII DE LIGIA MACOVEI LA VOLUMUL EMINESCU - POEZII

DAN SMÎNTÎNESCU

Arghezi despre EMINESCU

Vorbind despre Eminescu în cadrul unei conferințe ținute la Ateneul Român, Tudor Arghezi îl definea astfel pe marele poet: „A vorbi de poet este ca și cum ai striga într-o peșteră vastă... Nu poate să ajungă vorba până la el fără să-l supere tăcerea. Numai graiul coardelor ar putea să povestească pe harfă, și să legene slava lui singuratecă și suavă... Într-un fel, Eminescu e sfântul prea curat al ghiersului românesc. Fiind foarte român, Eminescu e un european. Asta o știe oricine citește: cu părere de rău, că lacătul limbilor nu poate să fie descuiat cu cheile străine...”

Cu prilejul unor convorbiri despre marile valori ale culturii românești, înregistrate pe bandă de magnetofon și constituind inedite sinteze asupra unor epoci și personalități, despre Eminescu Arghezi spunea:

„Întii trebuie să regretăm adînc că Eminescu a murit. Însă n-a murit decît fizicește. În ce privește măsura lui artistică, literară, se găsește la nivelul lui Goethe. Este un Goethe al Ro-

mâniei... I se cuvinea acest lucru și i se cuvinea toate lacrimile noastre.

Pe Eminescu l-am cunoscut o dată, în trecut pe stradă, cînd aveam vîrsta copiilor de nouă ani. Am văzut un domn trecînd zvăpăiat pe stradă, fără haină pe el, în cămașă și fugind pe Calea Victoriei. Eu ședeam pe Calea Victoriei, atunci... Nu știam nimic, nici de literatură, nici de Eminescu — am aflat mai tîrziu. Din cînd în cînd se auzea „Uite-l pe Eminescu!” și mi-a rămas lucrul ăsta, tragic în sufletul meu pînă m-am deșteptat mult mai tîrziu. Atunci n-am știut cine-i Eminescu, dar mi-a rămas impres-

sia tragică pe care n-am putut-o uita toată viața mea și am astăzi 84 de ani.

Făcea parte oarecum din tratamentul de odinioară al scriitorilor, al muzicanților, al actorilor, al pictorilor, care constituiau rușinea familiei din care făceau parte. Este imposibil de comparat negura de atunci cu lumina asta nouă în care trăim noi astăzi, cînd avem tot ce se poate visa la îndemînă și tot ce am visat noi pentru morții noștri, pentru camarazii noștri de odinioară, s-a realizat. Astăzi un scriitor, un pictor, un actor, un muzicant, însemnează o serie de personalități pe care lumea le urmă-

rește... E o lume care citește, care gîndește, care iubeste. Toate lucrurile astea, toate sentimentele astea, erau inexistente pe vremea cînd Eminescu fugea pe stradă într-o criză de boală de care suferea el, pe care să n-o mai numim. E un contrast ca de la negru la alb între timpul de atunci și timpul de astăzi...”

Dintr-o notă asupra unei alte discuții pe marginea subiectului Poezia și viața lui Eminescu, citez din nou părerea lui Arghezi: „Eminescu trebuie să fie mai mult decît un simbol pentru noi, românii. El e o icoană vie a sufletului nostru ridicat din întuneric și înălțat la lumină și Luceafăr. Homer, Goethe, Eminescu, o trinitate a culturii celei mai adînci a spiritualității oricărui tînar aspirant la poezie, la literatură. Cînd i se vor găsi echivalente adevărate în limbile altor popoare, Eminescu nu va mai fi român. El va fi universal!”

BARUȚU T. ARGHEZI

El avea un suflet etic, simțitor la toate ideile și sentimentele... Nu născuțea nici o aspirație pentru sine, ci numai pentru poporul din care făcea parte, fiind prin aceasta mai mult un exponent decît un individ... Răzvrătit, cu o lipsă de preface pentru om, Eminescu a fost un patriot înflăcărat și un denunțator al mizeriei poporului rural, industrial și intelectual, îndrăzneț în unele idei, sfios și blazat în numele său.

● G. CĂLINESCU ●

În mai puțin de două decenii Mihai Eminescu a rupt drumuri nouă în poezia românească. S-a adîncit — scaturind unic și vîmător — în mitul și lirica populară. A restituit poporului — măiestru șlefuitor — diamantele sufletului lui generațiilor acestui neam... Măiestrie poetică, armonie, îmbogățire de vocabular, noutatea expresiei, reluarea motivului popular, pe un plan superior artistic, adîncimea, iată ce a realizat Eminescu în mai puțin de două decenii.

● M. SADOVEANU ●

Eminescu are darul de a intrupa adînc sa simțire și cele mai înalte gînduri într-o frumusețe de formă, sub al cărui farmec limba română pare a primi o nouă viață.

● TITU MAIORESCU ●

Din viața sa trecută cunoștea tot prezentul românilor, în cîțiva ani căpătase o vedere clară asupra trecutului lor întreg, păstrase toată vigoarea spiritului său filosofic, și oricînd el stăpînea subiectul său, fie și atins în trecut, de la o vîmătoare înălțime. El avea în mîna oricînd toate legăturile românești și omenești ale subiectului...

● N. IORGA ●

În acest poet a fost intruchipat totul: tinerețe, dragoste, viață, moarte, om și societate, România și lumea întregă.

● WILEM ZAVADA — Cehoslovacia ●

Ne aflăm în fața unui giuvaergiu care, printr-un ansamblaj original de nestemate îndelung purtate, ne dă senzația unui giuvaer cu totul nou.

● ALAIN GUILLERMOU — Franța ●

LA VIENA

Acum 100 de ani, în toamna anului 1869, Eminescu sosea la Viena spre a urma cursurile Universității, înscriindu-se la Facultatea de Filosofie. Urmează în paralel și unele cursuri de medicină și chimie, fiind interesat și de exercițiile fizice practicate de tinerii studenți români aflați la Viena, în cadrul unei societăți de gimnastică. Face parte din tinerii care frecventau societatea „România jună”, grupare studențească de frământ patriotic și cultural.

Prezența activă a poetului la Viena e întreruptă fie de reveniri în țară, fie de momente de boală care-i zădărnicesc planurile și intențiile. În 1874 îl regăsim în țară pentru că din nou în 1883 să revină la Viena din necesitățile unui strict tratament medical în același an, în Almanahul societății „România jună”, e tipărită poezia Luceafărul punind astfel în circulație una din cele mai puternice valori spirituale ale tînarului Eminescu. În 1887 revide Viena pentru ultima oară.

O placă comemorativă împlîntată pe zidul uneia dintre casele unde a lucrat Eminescu, amintește trecătorului român sau iubitorului de poezie din lume, că poetul Mihai Eminescu și-a purtat pana, gîndurile și pașii prin Viena milenară...

Meridiane eminesciene

Eminescu a fost cunoscut peste granițele țării încă din timpul vieții sale. În publicațiile literare din Viena, Pesta, Bonn, apăruseră între 1879—1885 articole elogioase despre poetul Luceafărului, aceasta figurînd în Dictionario biografico degli scrittori contemporanei al lui Angelo de Gubernatis. Totodată încep să apară numeroase traduceri din scrierile sale în germană, italiană, franceză continuate cu o mai mare amploare după moartea sa prematură. Astfel, în anul 1892 la Paris este editat volumul *Quelques poésies...* cuprinzînd în tălmăcirea scriitoarei Mărgărita Miller Verghi, 42 din creațiile lui Eminescu. În 1910, 1921 și în sfîrșit în 1938, cu prilejul noulor ediții, volumul este mult îmbogățit, poetul nostru fiind recomandat cititorilor de limbă franceză de prefața caldă semnată de Elena Văcărescu. Au urmat alte tălmăcirii în această limbă aparținînd profesorului ieșean AL. Gr. Șușu, poetului francez L. Barral, și, mai recent, lui Hubert Juin și Mihail Steriade.

În limba germană primele strădăni aparțin lui Em. Grigorovitz, care tipărește o tălmăcire în 1892 la București, republicată în 1901 la Berlin. Apar apoi traduceri semnate de filologul Schöff, de Konrad Richter (ediția este datată 1937) și de Alfred Margul Sperber. În italiană menționăm tălmăcirile semnate de Ramiro Ortiz, Carlo Tagliamini, Giulio Bertoni, Umberto Ciancio și, în sfîrșit, în 1961 ediția lui Mario de Micheli și Dragoș Vrinceanu.

După cîteva traduceri în reviste, în anul 1930 apare și în limba engleză un volum din versurile lui Eminescu, transpus de Silvia Parkhurst. În prefața ediției, Bernard Shaw elogia în următorii ter-

meni creația poetului: „Am recitat Împărat și Proletar, Strigoii și toată cartea din nou. Dacă aș fi unul din acei tineri editori care au tipografiat propriul, m-aș grăbi să tipăresc această carte uluitoare. Să știi că ai avut noroc cu moldoveanul acesta”.

În limba rusă au apărut trespzece volume (șase ediții și șapte culegeri) de versuri ale lui Eminescu, începînd cu antologia din 1928 a lui Vasile Lukici. Cel mai reprezentativ traducător sînt poezii: Ana Ahmatova, Leonid Martinov, Maxim Riiski, Gheorghî Leonidze, Iuri Kojevnikov.

Menționăm apoi răspîndirea operei poetului român în limbile maghiară, spaniolă, bulgară, cehă, slovenă, greacă, polonă, sîrbă, albaneză, idiş, suedeză, armeană, japoneză, chineză etc. etc...

Un bilanț foarte general dovedește că au fost publicate în 34 de limbi aproape 50 de volume din opera lui Eminescu, mai mult de jumătate vînzînd lumina tiparului în ultimii douăzeci de ani. La acestea se adaugă marea număr de antologii care îl cuprind și pe Eminescu.

Este neîndoielnic că autorul Luceafărului este unul din scriitorii români cel mai cunoscut și peste hotare, purtător în alte spații geografice al specificului național românesc, doveditor al genului poporului nostru. Poezia lui Eminescu este răspîndită și apreciată astăzi în lume în aceeași măsură în care este cunoscut George Enescu sau Constantin Brîncuși. Este recunoașterea cea mai vie pe care de fapt întreaga noastră poezie o primește prin creatorul ei cel mai reprezentativ.

VICTOR CRĂCIUN

ORGANIZAȚIA PIONIERILOR LA 20 DE ANI

Se împlinesc 20 de ani de la înființarea primului detașament de pionieri. În curgerea acestor două decenii cravata roșie a trecut de la o vîrstă la alta, înflorind cu flacăra ei pieptul și inima a milioane de copii. Pionieria a fost și este prima școală civică, ea a dat vîrstei fragede simburile de conștiință a cetățeanului de mîine, fiorul dragostei de țară și mindria răspunderii pentru îndatoririle viitorului.

20 de ani de realizări, 20 de ani de experiență. Experiența topită mereu în perfecționarea mijloacelor organizatorice, în adîncirea sensurilor pe care le poartă cuvîntul pionier. Pe baza acestei experiențe, Plenara C.C. al P.C.R. din aprilie 1966 a dat organizației pionierilor baze noi, îndreptînd-o spre o treaptă superioară. Drumul său în sus va fi călăuzit, de la această dată, de părintele ei, partidul. Pedagogii încercați, profesorii și diriginții au preluat și funcția de comandanți de pionieri, îndrumînd, și în afara școlii, mințea și sufletul copiilor noștri. Li se descoperă vocațiile și pasiunile, li se cultivă, sint învățați să acționeze independent, sădindu-se în ei inițiativa și capa-

citatea de muncă și creație a constructorului de mîine.

Deocamdată bat potecile patriei, învață să-l iubească frumusețea și bogăția, se întrec în concursuri și expoziții, împlinindu-și astfel cunoștințele căpătate în clasă. Viața are pentru ei, prin strădania tuturor, chipul muncii, al reușitei și al fericirii, copilăria lor găsește, în pionierat, răspuns la toate visurile și exigențele. Ei cresc mereu, cravata de pionier îi duce mai departe, către următorul pas, pregătindu-i să devină tineri, tineri adevărați, harnici și drepiți, să se numească, la intrarea în adolescență, uteciști.

Veghindu-i atent, cu grija grădinarului pentru vîlstar, toți le urmărim cu mindrie înflorirea, așteptînd, înțelepți, rodul. Ei ni-l fîgăduiesc, venind spre noi cu miinile pline, aducîndu-ne note bune și premii și tot felul de bucurii, bucuria răspunderii, a cunoașterii, a încrederii în forțele proprii. Sint darurile lor pentru țară, pentru cei 25 de ani de libertate și, de aceea, în această zi de 15 iunie, la sărbătoarea lor privește întreg poporul, căruia ei îi aduc prinos de recunoștință pentru dragostea cu care sint înconjuțați.

MARILENA VULPE

ÎN SLUJBA POPORULUI

S-au împlinit două decenii de la crearea miliției — două decenii de activitate pusă în slujba poporului, pentru apărarea cuceririlor sale revoluționare. Creată în primii ani de muncă și de luptă pentru construirea socialismului, miliția populară are drept nobilă misiune să fie strajă legalității socialiste, avutului și liniștii populației.

Indisolubil legată de popor, miliția — sub conducerea și îndrumarea permanentă a partidului — și-a dovedit virtuțile de străjer credincios, de luptător încercat al cauzei prosperității patriei, al cauzei socialismului. Așa cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu în scrisoarea de salut adresată lucrătorilor miliției: „Partidul Comunist Român, întregul nostru popor dau o înaltă prețuire activității neobosite, pline de abnegație, a lucrătorilor din miliție, pentru îndeplinirea hotărîrilor partidului și statului, devotamentului cu care-și fac datoria față de popor, față de patrie, față de cauza sfîntă a socialismului.”

Conștiința de faptul că activitatea lor are o semnificație socială deosebită, lucrătorii miliției investesc în pasionanta lor activitate curaj, dăruire și demnitate. Această se vedește nu numai în rezultatele obținute ci — implicit — și în drumul ascendent al prestigiului și încrederii de care se bucură munca lor în fața cetățenilor.

O urmare concretă a stimei și respectului este ajutorul pe care cetățenii îl acordă miliției. Legătura cu masele este un principiu esențial al activității acestei instituții, una din premisele îndeplinirii sarcinilor pe care le are. Intervenția populației pentru apărarea legalității socialiste e o demonstrație concretă a creșterii rolului opiniei publice, ce condamnă faptele antisociale și participă la prevenirea lor.

Sărbătoarea împlinirii a două decenii de la înființarea miliției constituie un moment de bilanț în care gîndurile noastre trebuie să se întoarcă o clipă și către faptele de eroism ale celor ce s-au jertfit la datorie pentru ca noi toți să putem munci, să putem trăi în liniște și siguranță.

Pasiunea și abnegația lucrătorilor miliției își au izvorul în forța și frumusețea idealului nostru socialist, în înțelepciunea politicii partidului închinată înfloririi și prosperității țării noastre.

LA INCEPUT DE SĂPTĂMÎNA

De mai multă vreme ziua de luni a micului ecran își caută un profil. Se pare că acum l-a găsit sprijinindu-se pe două picioare de mamut: concursul și romanul foileton.

Ne-am propus să urmărim luni 9 iunie întregul program. După emisiunile pentru cei mici am văzut un ansamblu folcloric prestigios. Tovarășul Ion Vlăduțiu, directorul Direcției Așezămintelor Culturale, a prezentat ansamblul Poenița al Palatului Culturii din Brașov, premiat pe țărîmurile Mării Egee cu statueta de aur a zeiței Artemis. Televiziunea ne-a oferit câteva secvențe dintr-un spectacol al acestui ansamblu aflat acum într-un turneu prin mai multe orașe din Franța. Dorim să luăm aceste secvențe ca o promisiune că la întoarcerea din turneu vom revedea ansamblul într-un spectacol de mai largă respirație.

Au urmat două reportaje pline de lirism: unul evocînd istoricul liceului „Avram Iancu” din Brad ajuns la „matusalemica” vîrstă a centenarului, iar celălalt oferindu-ne un buchet de Zimbete ale copiilor.

Ultima emisiune-concurs s-a bucurat de participarea unui juriu generos dispus să plaseze pe bolta cerească, alături de Alcor, nu numai stele fără nume ci unele și fără strălucire.

După romanul foileton care nu prea e Faulkner, dar este în asentimentul telespectatorilor, am vizionat câteva emisiuni de actualitate: muzicală, internațională și teatrală. Luni — de toate pentru toți.

A. CROITORU

Iată dar că optimismul nu a fost deplasat și că la proiectata numărare a medaliilor avem ce totaliza. Dacă trebuie să ne achitam de această obligație o facem și încă cu mare plăcere. Cele șapte medalii cucerite de băieții noștri pe ringul europenilor (4 de aur, 2 de argint, 1 de bronz) au situat România pe primul loc în clasamentul (neoficial) pe țări. Deci un triumf mai substanțial chiar decît îl prevedeau mulți din „optimiști” la începutul campionatului. Dar cred că cel puțin la fel de îmbucurător este să rememorăm nu numai cîte medalii am recoltat ci și cum au fost ele obținute.

Nu întimplător voi începe cu un învins, cu marele învins al finalelor, Ion Monea. L-am văzut boxînd pe Monea de zeci de ori și aproape tot de atîtea ori l-am văzut cîștigînd. Însă duminică, deși învins, cred că veteranul în activitate al boxului nostru a avut cea mai formidabilă evoluție a sa. În fața unui adversar care-l mai învinsese înainte de limită, recunoscut drept cel mai bun amator din lume al categoriei respective, Monea a lăsat orice tea-

AUR ȘI LACRIMI

mă la vestiare și, dacă nu l-a întrecut pe Pozniak, s-a întrecut pe sine.

Ceea ce au încercat ani de zile Ciobotara și Mariuțan, a reușit acum tînărul Ion Alexe la prima sa participare la „europene”: să cucerească cel mai „greu” titlu, cel care îți dă dreptul, într-un fel, să te consideri campion absolut al continentului. Acesta învingea duminică seara, cu același calm cu care îl întrecuse în semifinale pe gigantul vest-german Hussing, un adversar ce avea un plus de 9 centimetri și 13 kilograme, bulgarul Pandov, încheind cea mai clară serie de victorii (toate patru obținute cu scorul de 5-0). Deci din 20 de arbitri care au oficiat la meciurile sale nici unul nu a fost împiedicat de gabaritul vreunui adversar să vadă cine a făcut mai mult box. Într-un fel victoria lui Alexe mi se pare simptomatică pentru linia școlii românești de box, pentru aceste campio-

nate europene și chiar pentru orientarea actuală a boxului, în general. Victoria nu e neapărat a celui mai tare ci a celui mai inteligent și mai îndrăzneț. Să fi învins oare Alexe prin inteligență pentru că a fost descoperit pentru box de un ... profesor de latină?!

Desigur că marele performer al acestor campionate este elevul bucureștean în vîrstă de 19 ani, Aurel Dumitrescu. Neștiut pînă de curînd, nu numai peste hotare dar nici în București, discipolul și (după cum spun cei mai în vîrstă) copia fidelă a fostului campion european Lucian Popescu, s-a înscris acum cîteva luni la campionatul republican, luînd la rînd fazele de sector, oraș, zonă etc., învingînd cu ușurință tot ce-a întîlnit în cale și îmbrăcînd tricoul de campion național și pe cel de participant la europene. Aici și-a impus „legea” trecînd peste elita europeană cu aceeași nonșalanță dar și cu un box de mare clasă. Dar pentru mine, și cred

Țărânci din Rășinari
— Xilografură de
Gh. Cernăianu

Secvențe

Spicuid din producția ultimelor luni a Studioului Alexandru Sahia vă recomandăm:

CALEA SPRE BELȘUG. Regizorul Paul Orza și operatorul Paul Holban urmează, pe parcursul a 30 de minute de proiecție, drumul străbătut în cele două decenii de la înființarea primelor unități agricole cooperatiste. Filmul încearcă să facă un bilanț al rezultatelor obținute în domeniul producției vegetale și animale, subliniind totodată mutațiile ce au avut loc în viața satului nou, creșterea nivelului de trai al țărînimii cooperatiste.

Într-o scurtă peliculă intitulată **MUZEUL**, Gabriel Barta ne prezintă obiecte aparținînd unor artiști populari dintr-un muzeu etnografic din Salva. Fără să se rezume însă la a filma exponatele de muzeu, regizorul ne face cunoștință și cu creatorii lor. Alte două documentare în culori — avînd scenariu și regia de Paula Popescu-Dorceanu iar imaginea de Ilie Cornea — face o investigație în aria de activitate inserisă între meșteșug și artă a unor creatori populari. Este vorba de **MEȘTEȘUGURI ARTISTICE ȘI ARTA POPULARĂ.**

O NUNȚĂ PE VALEA IZEL, un veritabil spectacol multicolor, a fost filmată de Maria Săpătoru. Autoarea, fără să se mărginească a ne prezenta obiceiurile din această parte a Maramureșului, evidențiază ideea că dacă începutul unei căsnicii este o sărbătoare pentru cei ce și-au unit viețile, el este totodată un legămint în fața consătenilor că sărbătoarea va dura întreaga viață.

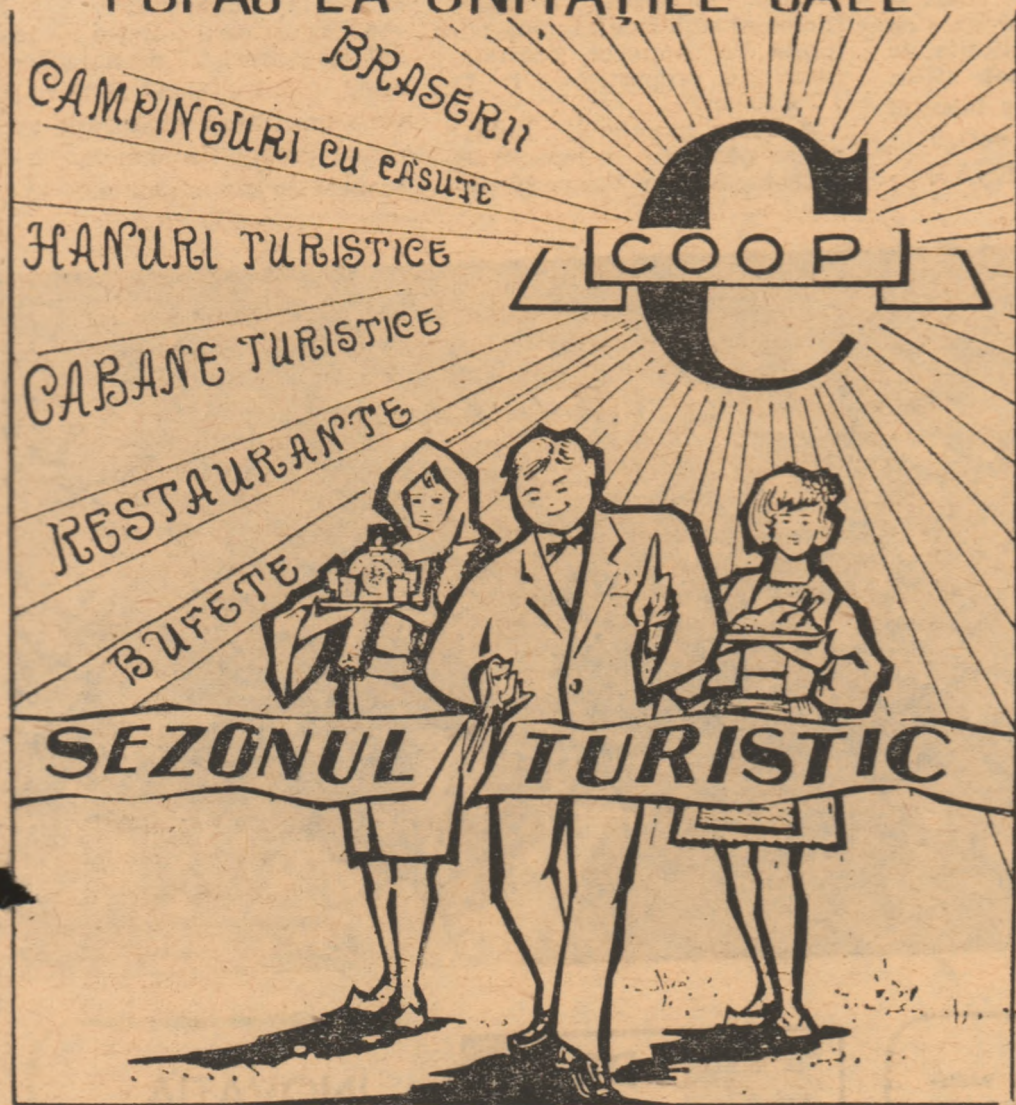
Tot Maria Săpătoru a fost atrasă de felul cum arată **TOAMNA ÎN CARPAȚII MOLDOVEI**. Adunînd pe peliculă imagini ale peisajelor muntoase și ale minăstirilor din Moldova în timpul unei toamne tîrzii, filmul relevă frumusețile anotimpului și ale locurilor pitorești, îndemnîndu-ne să pornim în căutarea lor.

ATEROSCLEROZA. Scleroza, boala celor trei S-uri: sedentarismul, supraalimentația, surmenajul, este una din marile maladii ale secolului, ocupînd unul din primele locuri în statistica mondială a cauzelor mortalității. Realizatorul filmului (scenariu și regia Stellan Penu, imaginea Laurențiu Mărculescu) și-au propus să facă un studiu științific al acestei maladii, arătînd cauzele și metodele de combatere a ei.

Cel ce dorește să afle mai multe amănunte despre unul din antidoturi, le pot găsi în filmul-anchetă al lui Erwin Szekler intitulat: **DE UNDE ÎNCEPEM?** Documentarul ia atitudine împotriva sedentarismului recomandînd cultivarea disciplinelor sportive.

VLADIMIR PANĂ

Sezonul turistic s-a deschis!
 ÎN LOCURI PITOREȘTI COOPERAȚIA
 DE CONSUM VĂ INVITĂ PENTRU
 POPAS LA UNITĂȚILE SALE

NU
 umblati după comori sub clar de lună.

...Ci recuperati

în bani valoarea sticlelor

PREDÎNDU-LE LA CENTRELE DE RECUPERARE I. R. V. A.

- 1 NEGRU
 - 15 VIOLET
 - 6 VERDE OLIV
 - 18 GRI TOP
 - 3 BLEU VERT
 - 25 CARMIN
- și în orice alte culori și nuanțe

Respectați modul de întrebuițare indicat pe fiecare plic „G A L L U S”
 Consultați tabelele de culori „G A L L U S”

Jucînd la loz în plic

Puteți câștiga imediat autoturisme de diferite mărci și capacități și premii în bani.

LA SERIILE SPECIALE (6 LEI)

autoturisme : Dacia 1100, Moskvici 408, Skoda 100 MB, Trabant 601 ș.a.

LA SERIILE OBÎȘNUTE (3 LEI)

- 20 000 lei
- 10 000 lei
- 5 000 lei
- 2 000 lei
- 1 000 lei ș.a.

Simplu, practic și avantajos : LOZUL ÎN PLIC

(1955)

Întreprinderea „11 iunie” Galați

Strada Mihail Kogălniceanu 16
 Telefon 14249

produce și livrează fără repartiție :

- Lopeți ușoare N. I. 732—52
- Lopeți pentru pămînt și pietriș, tip rotund N. I. 734—52
- Lopeți pentru pămînt și pietriș, tip Frankfurter
- Casmale presate tip C. stas 495—49
- Greble cu 8—10—12—14—16 și 18 dinți.

Marfa se livrează în legături de cite 10 bucăți.

Prețurile conform catalogului M.I.U.

MUZEUL DIN LUPȘA

Alba este județul în care multe așezări amintesc de evenimente în jurul cărora s-au creat numeroase legende. Cine n-a auzit de Albacul lui Horia, de Vidra, satul lui Avram Iancu, craiul munților, de Războieni-cetate sau de Mîrslău? În fiecare an, mii de vizitatori pășesc cu evlavie pe locuri în care s-au desfășurat înclăștări dintre cele mai singeroase. Ii întâlnești în fața obeliscului ridicat pe „Dealul Furcilor”, unde s-a petrecut singerosul episod al războaielor țărănilor sub conducerea lui Horia, Cloșca și Crișan, la Muzeul din Alba-Iulia, în care se află cea mai numeroasă și mai reprezentativă colecție de obiecte și documente istorice, îi întâlnești

la Abrud și la Cimpeni sau la muzeul etnografic din Lupșa. Se spune că acest muzeu este unic în felul său nu numai în țară ci chiar în Europa. Remarca aparține unor vizitatori din Franța și R.F. a Germaniei. Aprecieri asemănătoare au făcut și turiștii din Canada și Statele Unite. Aici, în muzeul din Lupșa, am întâlnit nu demult un grup de executanți în fața unei mese executată dintr-o singură bucată de lemn. Unora le-ar fi părut un lucru obișnuit, valoros doar pentru vechimea lui. A urmat însă o explicație. „Pe această masă a mâncat Avram Iancu împreună cu foștii săi comandanți Ciobu și Băbuțiu”. În clipa aceea zeci de inimi băteau mai cu putere. Un moment de pioasă evocare a tre-

cutului, în care obiectul a căpătat în ochii tuturor valoare neprețuită.

Un alt obiect, unic în lume este „lanțul de lemn” (gujbele), cu ajutorul căruia moșii cărau lemnele din pădure. „Lada cu zestre”, țesăturile populare, icoanele pe sticlă și multe alte obiecte, adunate cu grijă în această instituție de cultură constituie tot atâtea comori care amintesc talentul și hărnicia poporului nostru.

I. MUREȘAN

magazin

LILIAȘ ÎN OCTOMBRIE

Gheorghe Grosu, un om din ținuturile Dobrogei, mai precis din Măcin, s-a angajat de curind la Muzeul Satului din București ca horticultor, cu intenția de a face aci o serie de experiențe.

Este drept că experiențele sale au mers cam greu, ca orice început; dar după o muncă asiduă, cu sacrificii morale și materiale, a reușit să-și vadă împlinit visul mult dorit: pe aceeași tulpină liliac în mai multe culori, înflorind în luna octombrie.

Grădinarul nostru a răsturnat ordinea firească a lucrurilor, prefăcând toamna în primăvară. Experiențele sale au reușit. Un vis împlinit. După aceasta, în cadrul horticol al Muzeului Satului, a făcut să crească 18 tufe de liliac într-o gamă de la 5 pînă la 30 de nuanțe; fapt care a mărit farmecul muzeului și a creat un nou centru de atracție pentru vizitatori.

V. GHETEĂ

CAPRICIU
AL NATURII

INSTALAȚIE DE 2000 DE ANI

La Deva a fost descoperită, cu ocazia efectuării unor săpături, o instalație dacică de ars ceramică cu o vechime de 2000 de ani. Instalația se compune dintr-o cameră subterană deasupra căreia se află o încăpere, în formă de calotă, în care se ardeau vasele. Cele două camere comunică printr-o platformă orizontală, pre-

văzută cu orificii, prin care trecea aerul cald. Pe platformă grătarului, în camera de foc și în jurul instalației dezgropate s-au găsit fragmente de ceramică lucrată cu mina și cu roata olarului. Este prima instalație de acest gen găsită intactă, fapt care permite o mai bună cunoaștere a tehnicii ceramiștilor daci.

O ILUSTRATĂ

PE

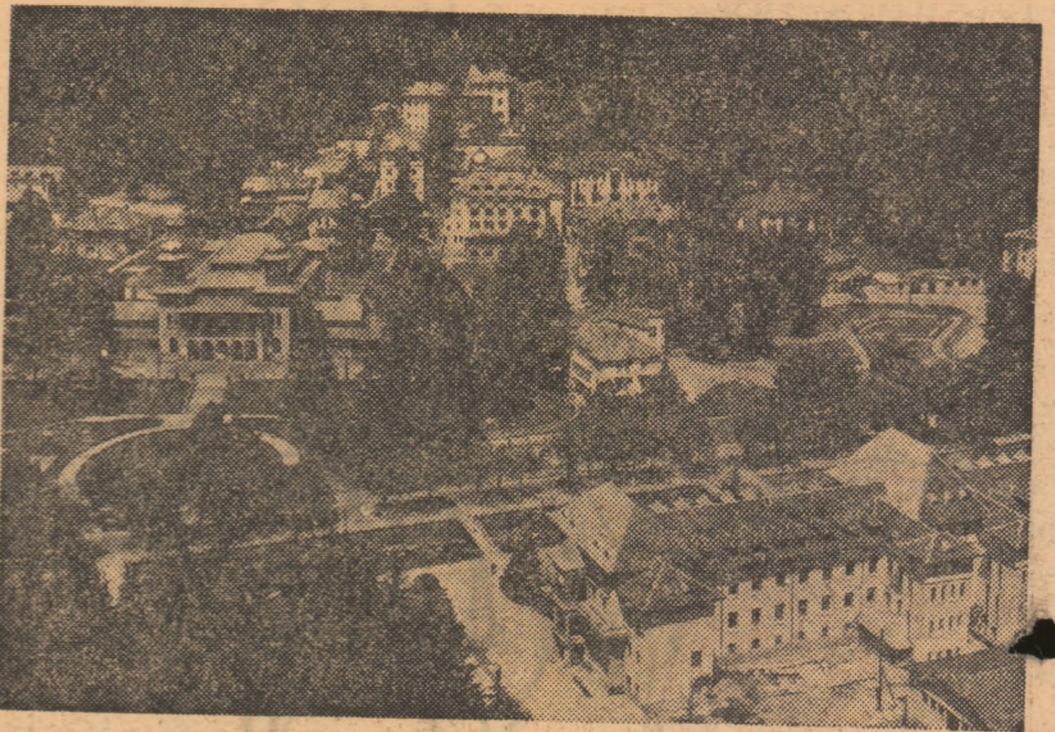
ADRESA

DV.

SLĂNIC

MOLDOVA

Foto:
GH. VINȚILA

se acrește laptele

Se știe că dacă lăsam laptele să stea o zi sau două, acesta se acrește. Există și o metodă ultra-rapidă de acire a laptelui, prin turnarea unui strop de oțet. Sub acțiunea acidului, caseina din lapte se alege, luind în ea și grăsimea.

Însă, deși nimeni nu toarnă acid în lapte, totuși el se acrește. Vinovate sînt niște ciuperci minuscule care se găsesc permanent în aer și care, căzînd în lapte, preschimbată lactoza în acid lactic.

Numai prin fierbere putem distruge ciupercile nevăzute. Dacă laptele se încheagă în timpul fierberii, înseamnă că ciupercile au avut destul răgaz pentru a fabrica acidul.

INOVAȚIA CIOCANULUI

Ciocanul,
Din capul lui,
A născut și el
Un cui,
Poate unicul
Perfect
(Deocădată
În proiect!)

Cuiul născocit
De el
E făcut
În așa fel
Și cu-atît dichis,
Că are
Și-n celălalt cap
„O floare!”
Argumentul
Scris în plan
De năstrușnicul
Ciocan?

— M-am gîndit
că am,
Măi frate,
Două locuri
„Unde bate!”

STELIAN FILIP

AFORISME

Minunea este un eveniment descris de oameni care au auzit despre el de la alții, care, la rîndul lor, nu l-au văzut. (Habardt).

Bancherul este un om care își împrumută o umbrelă atunci cînd soarele dogorește și își-o ia înapoi în momentul cînd începe să plouă. (Mark Twain).

mare sau continent

În legătură cu structura și relieful fundului Mării Mediterane, oamenii de știință au păreri diferite. În timp ce unii susțin că ar fi un continent inundat, alții sînt de

MODEL PENTRU O FAȚĂ DE MASĂ

Vreți o față de masă decorativă? Pasărea de alături vă poate face acest serviciu dacă o veți desena pe o pînză colorată — preferabil bej — și o veți umple cu culorile indicate. Lucrați în punct de feston marginea pînzei, iar la o distanță de 20 cm, un chenar în punct de drug. Festonul și drugul să aibă aceeași culoare. Repartizarea păsării o veți face ca în desen. Modelul se poate face și pe o față de masă rotundă iar în funcție de dimensiunile acesteia se poate mări și modelul.

părere că este o mare ade-

vărată.
Pentru clarificare, în acest an este programată o croazieră științifică internațională la care vor participa oameni de știință din Italia, Grecia, Franța și alte țări.

